

R I K S L Ø N N S N E M N D A S kjennelse av 19. mars 1965

i sak nr. 33/1964

A/S Årdal og Sunndal Verk

på den ene side

Det norske maskinistforbund

på den annen side

i forbindelse med tariffrevisjonen i 1964.

Nemndas sammensetning:

Sorenskriver Kai Knudsen, formann

Arbeidsdirektør Reidar Danielsen

Professor Ole Myrvoll

Direktør i NAF Trygve Kleppe

Sekretær i LO Thorleif Andresen

Høyesterettsadvokat Sven Landgraaff

Forretningsfører Leif Lerstad

De to siste er utpekt av partene i tvisten. Sven Langraff stemmer på arbeidsgiversiden og Leif Lerstad på arbeidstakersiden

Partene møtte for lønnsnemnda, gjorde rede for saken og nedla påstand i møte den 5. mars 1965.

År 1965 den 19. mars avsa lønnsnemnda

K j e n n e l s e :

Den gjeldende overenskomst mellom A/S Årdal og Sunndal Verk på den ene side og Det norske maskinistforbund er inngått for tidsrommet fra 16. april 1963 til 31. mars 1964 og videre ett år om gangen såfremt den ikke oppsies av en av partene med minst 2 måneders skriftlig varsel.

Overenskomsten ble oppsagt fra forbundets side ved brev av 22. januar 1964.

Forhandlingsmøte mellom partene ble avholdt den 3. juni og den 25. august 1964 uten at enighet ble oppnådd. Saken ble innberettet for Riksmeklingsmannen og meklingsmøte holdt den 1. desember 1964, men heller ikke herunder kom partene til enighet og Riks-

meklingsmannen fant at det ikke var grunnlag for å fremsette noe forslag. Partene samtykket imidlertid i at tvisten ble brakt inn til avgjørelse av Rikslønnsnemnda.

Det er i alt 11 medlemmer av Det norske maskinistforbund som kommer inn under overenskomsten og som omfattes av denne tvist.

I forhandlingsmøte den 3. juni 1964 lykket det partene å komme frem til et anbefalt forslag som imidlertid ble forkastet av forbundets medlemmer.

Det norske maskinistforbund har nedlagt sådan

P å s t a n d :

1. Protokollutkastet fra forhandlingsmøte den 3. juni 1964 kan gjøres gjeldende med følgende endringer:
 - a). 1. maskinist gis en grunnlønn på kr. 20.500,00 og daggående maskinist gis en grunnlønn på kr. 18.000,00.
 - b). Godtgjøring for arbeid i rørkammer etc. (overenskomstens § 2,5. avsnitt) skal være som før.
2. Overenskomsten mellom A/S Årdal og Sunndal Verk på den ene side og Det norske maskinistforbund og dets maskinister på den annen side, forlenges med de endringer punkt 1 nødvendiggjør.
3. Rikslønnsnemndas kjennelse gjøres gjeldende fra 1. april 1964.

Maskinistforbundet har anført at det forslag som fremgår av protokoll av 3. juni 1964 er preget av ønskemålene til Norsk Elektriker og Kraftstasjonsforbund som også har tariffavtale med bedriften for de samme stillinger som maskinistforbundet. Forslaget favoriserer i første rekke de timelønte som utgjør den overveldende majoritet av førnevnte forbunds berørte medlemmer.

Bedriftens tilbud forutsetter at akkordavsannet på kr. 500,- blir innregulert i grunnlønnen og at alderstilleggene heves fra kr. 600,- til kr. 800,-.

Forbundet har påvist at bedriftens tilbud medfører at en 1. maskinist med fra 0 til 4 års ansettelsestid vil få lavere lønn enn et lønnstillegg i overensstemmelse med de tillegg som ville fulgt av Rikslønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964. Det samme gjør seg gjeldende for reparatørene eller dag-gående maskinister.

Bedriftenes forslag forutsetter at de maskinister som allerede er ansatt vil få utbetalt differansen mellom det som følger av lønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964 og tilbudet. Nyansatte derimot er ikke garantert dette beløp og vil bli ugunstigere stillet ved bedriftens tilbud.

Som følge av at alderstilleggene er foreslått øket fra kr. 600,- - kr. 800,- vil det ovennevnte misforhold jevne seg ut etter 6 års ansettelsestid. Men i realiteten vil dette bety at de maskinister som har rett til det garanterte beløp vil få alderstilleggene redusert inntil 6 års ansettelsestid.

Den eneste løsning på disse problemer er at akkordavsannstillegget beholdes enten som et selvstendig tillegg eller innregulert i lønnen.

En innregulering i grunnlønnen vil gi følgende beløp: grunnlønn for 1. maskinist kr. 20.500,-, og for daggående maskinister eller reparatør kr. 18.000,-.

Tidligere har maskinistene for arbeid i rørkammer, stigorter og turbinavløp tilkommet et tillegg på 10 % av lønnen. For 1. maskinisten har dette utgjort kr. 0,90 pr. arbeidet time, mens de timebetalte hjelpearbeidere har tilkommet kr. 0,50 pr. time. Bedriftens tilbud innebærer en ny felles sats for alle på kr. 0,70 pr. time i tillegg for slikt arbeid. Dette betyr i realiteten at maskinistene skal betale forhøyelsen av tillegget til de timelønte hjelpearbeidere.

Forbundet har også pekt på den uheldige lønnspolitikk bedriften har fulgt i tariffperioden ved å tilstå lønnpålegg til alle andre grupper enn maskinistene. Dette har ført til at maskinistene er blitt stående i en ugunstig lønnsmessig posisjon i forhold til de øvrige grupper.

For øvrig vises til maskinistforbundets skriftlige innlegg.
A/S Årdal og Sunndal Verk har nedlagt sådan

p å s t a n d:

Overenskomsten mellom partene prolongeres med de samme endringer som er vedtatt med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund for månedslønnet personale i følge protokollene o-111 og o-114, dog slik at årslønn for førstemasinist heves ytterligere med kr. 500.

A/S Årdal og Sunndal Verk har anført:

Den oppsagte overenskomst mellom partene omfatter månedslønnet personale ved kraftverkene i Øvre Årdal og i Fortun.

For det samme personale er opprettet overenskomst med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

Inntil 15. oktober 1958 hadde Det norske maskinistforbund og Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund felles overenskomst med Verket. Etter denne tid har Verkets overenskomst med Det norske maskinistforbund vært likelydende med Verkets overenskomst med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund for den samme kategori personale.

Ved tariffrevisjonen 1964 er overenskomsten med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund ved protokoll o-111 fra forhandlingsmøter 9. og 11. juni 1964 og protokoll o-114 fra forhandlingsmøter 4. og 12. juni 1964 prolongert med de endringer og tillegg som fremgår av protokollen. Lønnsøkningene er større enn de som er gitt ved Rikslønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964, idet det er tatt hensyn til lønningene for tilsvarende personale ved statskraftverkene og kommunale kraftverk.

Det er bedriftens linje at samme lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde uansett hvor arbeidstakerne er organisert.

Ved Rikslønnsnemndas kjennelse av 21. september 1964 i tariffvist mellom Verket og Norsk Bedrifts Elektriker Forbund kom nemnda til at de månedslønnede brettvakter på Sunndalsøra burde få tilsvarende lønnsreguleringer som etter bedriftens

overenskomst med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund.

I henhold til dette vil bedriften hevde at overenskomsten må prolongere med de samme endringer som er vedtatt med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund for månedslønnet personale.

I protokoll o-111 med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund er det bestemt at et tillegg for bortfall av akkord skal utgå. Dette tillegget har utgjort kr. 500 pr. år. Ved fastsettelsen av årslønnen for førstemasjinst gikk man feilaktig ut fra at førstemasjinsten ikke hadde hatt ovennevnte tillegg på kr. 500,- pr. år. Når dette tillegg faller bort for førstemasjinsten, skal den årslønn som er fastsatt for denne i protokoll o-111 heves med kr. 500,-. Når det gjelder endringen av tillegget for arbeid i rørkammer m.v., er bedriften enig i at ingen skal få redusert den godtgjørelse de har.

Lønnsnemnda skal bemerke:

A/S Årdal og Sunndal Verk har tariffavtaler med flere forbund, som dels står tilsluttet LO og dels står utenfor. Det er selvsagt at lønns- og arbeidsvilkårene ved bedriften må være de samme for alle arbeidstakere i sammensliknbare stillinger, uansett hvor de er organisert.

Det norske maskinistforbund og Norske Elektriker- og Kraftstasjonsforbund hadde tidligere felles tariffavtaler ved bedriften for de månedslønnede maskinister, reparatører og brettvakter. Siden 1958 har de to forbund hatt egne tariffavtaler, men bestemmelsene har vært likelydende.

Tariffavtalen med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund ble ^{ved}tariffrevisjonen 1964 prolongert med en del endringer som det ble oppnådd enighet om i forhandlingsmøter 9. og 11. juni 1964. Ved revisjonen ble lønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964 lagt til grunn idet samtlige ansatte skal være sikret en lønsmessig forbedring som minst svarer til kjennelsen. Ved tilpasningsforhandlingene ble lønnstilleggene i tariffen imidlertid gitt etter noe andre retningslinjer enn de som følger av Lønnsnemndas kjennelse. Det skyldes at Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund ved dette tariffoppgjøret la avgjørende ve

på å få lønns- og arbeidsvilkårene ved kraftverkene, både de statlige, kommunale og private mest mulig ensartet. Under hensyntagen til de lønnsoppgjør som har funnet sted med staten og kommunene, ble lønnstilleggene for kraftstasjonsbetjeningen ved A/S Årdal og Sunndal Verk gjennomført på den måten at alderstilleggene etter 2,4, 6 og 8 år ble forhøyet fra kr. 600 til kr. 800 d.v.s. med kr. 800 på topplønnen. Skifttillegget forhøyes fra 1/4 1965 fra kr. 1.500 til kr. 1.800. Det tidligere tillegg på kr. 500 pr. år for bortfall av akkord for maskinister og reparatører på dagtid ble fjernet. Isteden forhøyes årslønnen med kr. 500. Det ble også avtalt en del andre forbedringer for arbeidstakerne. Etter en samlet vurdering er dette lønnsoppgjør noe gunstigere for kraftstasjonsbetjeningen enn det som følger av Lønnsnemndas kjennelse.

Det norske maskinistforbund har prinsipielt påstått oppregulering av grunnlønnssatsene og skifttillegget, samt heving av alderstilleggene med høyere beløp enn foran nevnt. Lønnsnemnda kan ikke finne at det foreligger spesielle forhold som gir grunnlag for lønnsforbedringer ut over de som er gitt de øvrige månedslønnede.

Subsidiært er påstått at grunnlønnen for 1. maskinist skal forhøyes til kr. 20.500 og for daggående maskinist til kr. 18.000. Det er særlig pekt på at de tariffestede lønnssetser for disse stillinger ellers vil bli liggende lavere enn den garanterte årslønn for de nå ansatte med inntil 3 alderstillegg.

Etter de foreliggende opplysninger går en ut fra at det av forbundet påpekte forhold vil få liten betydning i praksis. Når det tas hensyn til de fordeler som kraftstasjonsbetjeningen oppnår ved den overenskomst som er opprettet med Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, finner lønnsnemnda ikke at det er grunn til å fravike den hittil gjeldende ordning med ensartede tariffier for alle månedslønnede.

Det forslag som partenes representanter ble enige om å anbefale som ny overenskomst i protokoll av 3. juni 1964 er i samsvar med dette. Lønnsnemnda finner at den må stadfestes med endring av lønnssatsen for 1. maskinist og med en tilføyelse til reguleringsbestemmelsen i punkt 6.

Lerstad vil bemerke:

De endringer som er fremmet av Det norske maskinistforbund burde Lønnsnemndas flertall imøtekommet. Jeg viser til forbundets påstand.

Da jeg er i mindretall, finner jeg ingen grunn til å utforme egen slutning.

S l u t n i n g:

Den mellom A/S Årdal og Sunndal Verk og Det norske maskinistforbund gjeldende overenskomst fornyes til 31. mars 1966 med de endringer som er inntatt i protokoll 0 - 115 fra forhandlingsmøtet mellom partene 3. juni 1964, og videre med følgende endringer:

1. I § 2 skal lønssatsen for førstemasinist endres fra kr. 19.500 til kr. 20.000.
2. I pkt. 6, Regulering av lønningene, gjøres følgende tilføyelse.

Ved praktiseringen av punktet om regulering av lønningene skal nedgangen i godtgjørelsen for arbeide i rørkammer, stigorter og turbinavløp tas i betraktning. Dette gjøres ved at en legger til grunn de timer som den enkelte faktisk har arbeidet, og oppgjør finner sted ved hvert års utgang.

	Kai Knudsen (sign.)
Ole Myrvoll (sign.)	Reidar Danielsen (sign.)

Trygve Kleppe (sign.)	Thorleif Andresen (sign.)
-----------------------	---------------------------

Sven Langraff (sign.)	Leif Lerstad (sign.)
-----------------------	----------------------